

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. - (विशारद) सामाजिकशास्त्रे
परीक्षा : जानेवारी - २०२३
प्रथम वर्ष
सत्र - १

विषय:- भारतीय अर्थव्यवस्था (भाग-१) (ECG-101)

दिनांक: २४/०१/२०२३ गुण : १०० वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

- प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन) (४०)
१. भारतातील उच्च जन्मदराची कारणे स्पष्ट करा.
  २. भारतातील कृषी उत्पादकतेचा कल यावर चर्चा करा.
  ३. भारतीय संदर्भानुसार जल सिंचन सुविधेचे महत्त्व स्पष्ट करा.
  ४. भारतात लहान आकाराच्या जमिनीची कारणे स्पष्ट करा.
- प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३०)
१. शेतीतील यांत्रिकीकरणाचे तोटे सांगा.
  २. जल सिंचनाचे दोष सांगा
  ३. कृषी उत्पादनांच्या किंमती स्थिरीकरणातील समस्या सांगा.
  ४. कृषी वित्ताचे संस्थात्मक स्रोत स्पष्ट करा.
  ५. भारतीय अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (३०)
१. पीक पद्धती
  २. सिंचनाचे उद्दिष्ट
  ३. किंमत स्थिरीकरणाची गरज
  ४. जमिनीचे प्रकार

Translation in English

Sub: Indian Economy (Part-I) (ECG-101)

Date: 24/01/2023

Total marks: 100

Time: 10.00 am To 1.00 pm

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Explain the causes of high birth rate in India.
2. Discuss the trends in agricultural productivity in India.
3. Explain the importance of irrigation facility under Indian context.
4. Explain the causes of small size of land holding in India.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. State the demerits of mechanization in agriculture.
2. State the defects of irrigation. .
3. State the problems to the price stabilization of agricultural products.
4. Explain the institutional sources of agricultural finance.
5. Explain the characteristics of Indian Economy.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Cropping Pattern
  2. Objective of irrigation
  3. Need of Price stabilization
  4. Types of Land
-